

Vadlīniju izstrāde.

Skolotājam – metodiskais līdzeklis, rokasgrāmatas ar metodiskajiem ieteikumiem. Lai sekmētu mācību vielas dziļāku izklāstu un apguvi, mācību komplektizdevumam var būt pievienoti audio, video ieraksti, datorprogrammas, stendi u.c. uzskates līdzekļi. (Valsts izglītības attīstības aģentūra, 2020).
Vadlīnijas tika izstrādātas, veicot plašu pētījumu. Tika apskatīti un izvērtēti 60 metodiskie materiāli, sniedzot ieskatu metodisko materiālu klāstā un attīstība. Tika veikta fokusu grupas intervija ar skolotājiem, viena eksperta intervija, divas padziļinātās intervijas, šie dati tika apstiprināti ar aptaujas anketas palīdzību, ka atsevišķi tika veikta līdzīgu instrumentu izvērtēšana un analīze. Ka rezultāta tika izstrādāts kritēriju kopums metodisko materiālu izvērtēšana iekļaujošajā izglītība. (Sk. tabulu nr. 4) metodisko materiālu izvērtēšanas instruments sastāv no deviņiem aspektiem:

reglamentējošais aspekts, kas iekļauj četrus vērtēšanas kritērijus,

mācību procesa organizācijas un vadības (metodiskais) aspekts, kas ietver septiņus vērtēšanas kritērijus,

vispārējo prasmju un integrēto tēmu aspekts, kas iekļauj divus vērtēšanas kritērijus,

struktūras aspekts (mācību satura iekšējā struktūra: uzbūve, rubrikācija, sadalījums, izklāsta skaidrība, uztveramība), kas iekļauj piecus vērtēšanas kritērijus,

iekļaujošais aspekts (pielāgojamība, integrācija), kas iekļauj piecus vērtēšanas kritērijus,

metodiskā materiāla estētiskais aspekts, kas iekļauj piecus vērtēšanas kritērijus,

izstrādātāja kompetences aspekts, kas iekļauj vienu vērtēšanas kritēriju,

pieejamības aspekts, kas iekļauj 3 vērtēšanas kritērijus,

gramatikas lietojuma aspekts, kas iekļauj vienu vērtēšanas kritēriju.

Tāpat tabulā ir vieta vērtētāja komentāriem, vērtēšana. Kritērijus var izvērtēt pēc piecu ballu sistēmas, izmantojot Likerta skalu, vērtēšanas matricu.

1. Tabula, metodisko materiālu iekļaujošajā izglītībā izvērtēšanas kritēriju kopums.

Nr. p.k	Aspekti	Vērtēšanas kritēriji	Kategoriski nepiekrītu	Nepiekrītu	Ne piekrītu, ne nepiekrītu	Piekrītu	Pilnībā piekrītu
1.	Reglamentējošais aspekts.	- Mācību līdzeklī ir respektēti Latvijas Republikas Satversmē un citos normatīvajos aktos paustie cilvēka tiesību, t.sk. rasu, tautību un dzimumu līdztiesības. pamatprincipi.					
		- Metodiskā materiāla autoru, raksta nosaukumu, izdevuma nosaukumu, izdošanas laika norādēm.					
		- Netiek pārkāpt autortiesību likumi, korekti norādītas atsaucis.					
		- Saturs atbilstība izglītības standartam, atbilstība programmai vai citiem normatīvajiem aktiem, kas regulē izglītības / mācību programmas saturu.					
2.	Mācību procesa organizācijas un vadības (metodiskais) aspekts.	- Izskaidrotas mācību grāmatas (līdzekļa) teorētiskās nostādnis un praktiskā pielietojuma iespējas.					
		- Piedāvātās mācību darba metodes (mācīšanas vai mācīšanās) organizācijas formas, metodes un paņēmieni.					
		- Metodiskais mācību materiāls ir precīzs nevis vispārīgs.					
		- Saturs precīzs, specifiskas norādes (piemēram, burtu lielumiem, lineatūru, attēliem, atgādņu lietojamību) kas būs kā palīgs pie konkrētā mācību traucējuma.					
		- Tiek precīzi norādīti metodiska materiāla mērķi un uzdevumi.					
		- Detalizētu mācību procesa teoriju, programmu, līdzekļus, izmantojamās darba un organizācijas formas.					
		- Saturs metodiskos ieteikumus kā strādāt iekļaujošajā vidē.					
3.	Vispārējo prasmju un integrēto tēmu aspekts.	- Mācību līdzeklis rosina izglītojamos veidot savu attieksmi vai argumentāciju, rosina uz teorētiskām un praktiskām diskusijām par mācāmo tēmu, rosina meklēt atbildes uz izvirzītajiem jautājumiem.					
		- Mācību līdzeklis rosina izglītojamos padziļināt zināšanas, meklēt papildu informāciju citās grāmatās vai avotos.					
4.	Struktūras aspekts	- Informācijas apjoms ir pietiekams, nav pārslogots ar lieku vai nebūtisku informāciju.					

	(mācību vielas iekšējā struktūra: uzbūve, rubrikācija, sadalījums, izklāsta skaidrība, uztveramība).	- Jēdzieni, termini vai svešvārdi ir lietoti mēreni, (nav par daudz, nav par maz), valoda ir vienkārša, viegli uztverama, var būt lietota zinātniskā valoda, bet ja tādā ir katram vārdam ir jābūt paskaidrojumam, jo svarīgākais lai metodiskais materiāls būtu uzverams..					
		- Iekļauts biežāk lietoto jēdzienu, terminu, svešvārdu, apzīmējumu un saīsinājumu saraksts (skaidrojums).					
		- Izcelti virsraksti, definīcijas, likumi, formulas, jauni jēdzieni, uzdevumu veidi.					
		- Virsrakstos iekļauta īsa un konkrēta informācija par attiecīgās tēmas, nodaļas vai apakšnodaļas saturu.					
5.	Iekļaujošais aspekts (pielāgojamība, integrācija).	- Piemērotība mērķauditorijai un tās specifiskajām mācību vajadzībām.					
		- Metodiskais materiāls ir elastīgs, pielāgojams.					
		- Sniegtais atbalsts pamata mācību procesa nodrošināšanai.					
		- Ir daudzveidīgi izmantojams (dažādiem izglītības mērķiem un uzdevumiem, nav saistīts tikai ar vienu konkrētu mācību grāmatu).					
		- Ir pielāgojams lietotājiem ar īpašām vajadzībām, piemēram, var palielināt teksta izmērus, tuvināt un palielināt attēlus, atskaņot uzrakstīto tekstu audiāli (lietotājiem ar redzes traucējumiem), u.c.					
6.	Metodiskā materiāla estētiskais aspekts.	- Jāizvēlas pareizi šrifti, kur fonts atbalsta garumzīmes un mīkstinājuma zīmēm.					
		- Vienotība, gan fontos, gan vienotība sistēmā. Ir jābūt arī vienotai sistēmai krāsās, cik lieli burti, cik lieli cipari, krāsas, kuras nevar pārprast. (Zīmju lielumam jābūt optimālam, viegli uztveramam).					
		- Ilustratīvais materiāls (piemēram, ilustrācijas, attēli, shēmas, rasējumi, tabulas) atvieglo mācību satura uztveri: Ilustrācijas, tabulas nedrīkst būt miglainas, neatbilstošas, neskaidras ilustrācijas.					
		- Paraksti, apzīmējumi un paskaidrojumi zem ilustratīvā materiāla ir skaidri saprotami un saskaņoti ar tekstu.					
		- Tekstā lietotie apzīmējumi, piktogrammas vai norādes atvieglo mācību satura uztveri.					

7.	Izstrādātāja kompetences aspekts.	- Metodiskā materiāla izstrādātajam jābūt ar atbilstošu izglītību un darba pieredzi.					
8.	Pieejamības aspekts.	- Metodiskais materiāls ir viegli atrodams.					
		- Metodiskais materiāls ir pieejams bez maksas.					
		- Metodiskais materiāls ir pieejams visiem zināmā vidē.					
9.	Gramatikas lietojuma aspekts.	- Tiek ievēroti Latviešu valodas gramatikas likumi, interpunkcija, ortogrāfija.					
10.	Vērtētāja komentāri.						